
Ny samarbeidsavtale med Stiftelsen Det norske arboret

Bakgrunn

Stiftelsen Det norske arboret ble opprettet i 1971 med Universitetet i Bergen av stifterne. Stiftelsen disponerer et større område (tidligere Fana herredsgård) på Mildehalvøya for drift av et arboret (samling av treaktige vekster). På en del av området er det etablert en botanisk hage etter initiativ av og i regi av universitetet. Etter vedtektene for stiftelsen har universitetet ansvar for den faglige virksomheten ved arboretet, og det har hele tiden vært et nært samarbeid mellom de to institusjonene. Styrelederen i stiftelsen har fra begynnelsen av vært universitetets, og arboretets direktør har hatt hovedstilling ved universitetet. I 1997 ble det inngått en formell samarbeidsavtale, basert på at universitetet ble arbeidsgiver for alt personell, også personell som tidligere hadde vært ansatt i stiftelsen, men slik at stiftelsen hadde innflytelse over prioritering av arbeidsoppgavene innenfor et omfang på 3,8 årsverk. Som oppfølging av departementets krav om klare avtaler mellom statsinstitusjoner og samarbeidende stiftelser og nye regler om merverdiavgift på tjenester, har det vært ønskelig å reforhandle avtalen med arboretet.

Avtaleforslaget

Ved brev 4.10.2011 oversendte styrelederen for arboretet forslag til ny samarbeidsavtale. Oversendelsesbrevet, med en gjennomgang av historikken og beskrivelse av virksomheten ved arboretet, økonomien og samarbeidsformer, følger vedlagt. Videre følger et redigert utkast til samarbeidsavtale. Avtalen er basert på nettooverføring, at stiftelsen stiller hus og eiendom til disposisjon og overfører et årlig tilskudd til universitetet, mens universitetet har hovedansvar for driften og den vitenskapelige virksomheten. De tilskuddene Landbruks- og matdepartementet, Bergen kommune og Hordaland fylkeskommune bidrar med til arboretet beholdes i stiftelsen og går til nyanlegg og tilrettelegging for friluftsliv og publikumsaktiviteter.

Utkastet til avtale ble ved mottakelsen videresendt universitetsmuseet som ansvarlig for Botanisk hage og samarbeidsforholdet til arboretet. Direktøren for museet utarbeidet har et notat i form av «Protokoll knyttet til samarbeidsavtalen mellom UiB og Stiftelsen Det norske arboret» med enkelte konkretiseringer og presiseringer. Det fremgår av oversendelsesbrevet datert 7.5.2012 at dokumentet forutsettes å følge samarbeidsavtalen som et vedlegg.

Styret for stiftelsen har i en rekke møter drøftet opplegget for samarbeidsavtalen, utkastet ble godkjent i møter 6.4. og 19.10.2011 og i møte 7.5.2012 tok styret styreleders redegjørelse for prosessen, notatet fra museets direktør og de fremkomne synspunktene til orientering.

Universitetsdirektørens kommentarer

Det norske arboret på Milde er en stor ressurs for universitetet og for bergensregionen. Oppbyggingen av den Botaniske hagen på Milde har gjort at samarbeidet har utviklet seg fra et faglig ansvar for den vitenskapelige virksomheten i de opprinnelige vedtektene for stiftelsen til et nært samarbeid også om utbygging, drift og vedlikehold. Etter hvert har det blitt slik at stiftelsen har ivarettatt den mer utadrettede virksomheten og ulike aktiviteter for publikums, mens ulike former for samarbeid er prøvd ut for drift og utbygging av områdene. Forslag til fornyet samarbeidsavtale avspeiler arbeidsdelingen og sammen med den

konkretiseringen som går frem av museumsdirektørens brev og notat, anses forslaget som et godt grunnlag for det videre samarbeidet, til nytte for begge parter.

Med dette fremmes følgende forslag til

Vedtak:

Styret slutter seg til det fremlagte forslaget til samarbeidsavtale mellom Stiftelsen Det norske arboret og Universitetet i Bergen.

15.5.2012 - HHB

Vedlegg:

1. Forslag til samarbeidsavtale datert 8.11.2010/15.5.2012 vedlagt protokoll datert 4.5.2012
2. Stiftelsens oversendelsesbrev datert 4.10.2011
3. Brev datert 7.5.2012 fra direktøren for universitetsmuseet
4. Stiftelsens vedtekter

Utrykte vedlegg:

1. Samarbeidsavtale av 10.12.1997
2. Fremfesteavtale for Botanisk hage, datert 1.12.1986
3. Leieavtale for administrasjonsbygg, datert 18.9.1985

SAMARBEIDSAVTALE

mellom

**Stiftelsen Det norske arboret, Arboretet på Milde
og
Universitetet i Bergen**

1. Formål

Avtalen er inngått mellom Universitetet i Bergen, heretter kalt Universitetet og Stiftelsen Det norske Arboret, Arboretet på Milde, heretter kalt Stiftelsen. Avtalen avløser Samarbeidsavtale mellom Universitetet i Bergen og Det norske arboret, Arboretet på Milde av 10. desember 1997 og regulerer bruk av arboretområdet på Milde til vitenskapelig samlinger, publikumssamlinger, forskning, utdanning og formidling. Avtalen regulerer også universitetets bruk av bygninger eid av Stiftelsen.

2. Arboretområdet

Stiftelsen forvalter arboretområdet (gnr/bnr 102/1, deler av 102/100, 102/128, 102/138, 103/21 og 104/112) og er ansvarlig for at området forvaltes i samsvar med de forutsetninger som ligger til grunn for etableringen av Stiftelsen og for Stiftelsens festeavtale med Bergen kommune. Stiftelsen har oppført et administrasjonsbygg og et garasjebygg for landbruksmaskiner på området.

Stiftelsen Det norske arboret, Milde har til formål:

- Arboretet skal yte praktisk bidrag til øket utbytte av trevekst på grunnlag av den mest fullstendige representasjon av arter og varianter av trær og busker som egner seg til norske forhold.
- Arboretet skal yte bidrag til forskning og undervisning innen sitt virkefelt, og inngår som et ledd i en internasjonal dendrologisk forskningskjede.
- Arboretet skal virke som en integrerende faktor som bl.a. skal bringe botanikk, hagebruk, skogbruk og arvelære nærmere sammen.
- Arboretet skal gjennom sin utforming yte bidrag til folkeopplysning, naturforståelse og friluftsliv.

3. Samarbeidsforhold

Universitetet har i samsvar med Stiftelsens vedtekter, § 5 ansvaret for den vitenskapelige ledelse.

Stiftelsen stiller området med sine dendrologiske samlinger, administrasjonsbygget og garasjebygget til disposisjon for universitetet til arboret- og hagevirksomhet. Den største delen av området skal disponeres til samling av vedaktige planter (lignoser), mens et område på om lag 70 da (gnr/bnr 102/128 og 104/112) er avsatt til Universitetets Botaniske hage.

Arboretområdet med sine samlinger er en viktig ressurs for friluftsliv, rekreasjon og allmenn opplysning. Stiftelsen har et særlig ansvar for publikumsrettede tiltak og for å bidra til at området legges bedre til rette for publikum.

4. Universitetets bidrag

Universitetet bidrar med personell og driftsmidler som ivaretar forskning, utdanning, formidling og pleie av samlingene.

Universitetet skal videreføre arboretvirksomheten på minst samme nivå som tidligere. Dette inkluderer videreføring av 3,8 gartnerårsverk som Stiftelsen tidligere finansierte i samsvar med samarbeidsavtalen av 10.12.97.

Universitetet skal så lenge samarbeidsavtalen står ved lag ikke yte direkte økonomisk tilskott til stiftelsens drift.

5. Stiftelsens bidrag

Stiftelsen bidrar til virksomheten ved

- Å stille området og de dendrologiske samlingene til disposisjon for forskning, utdanning og formidling
- Å stille område til disposisjon for Botanisk hage i samsvar med framfesteavtale for Botanisk hage. Universitetet skal så lenge denne samarbeidsavtalen gjelder ikke betale leie
- Å stille administrasjonsbygget og garasjebygget til disposisjon for virksomheten på de vilkår som framgår av leiekontrakt. Universitetet skal så lenge denne samarbeidsavtalen gjelder ikke betale leie
- Å yte økonomiske bidrag

Stiftelsens økonomiske bidrag er særlig rettet mot tiltak for å tilrettelegge for kunnskapsbasert friluftsliv, opplevelse og rekreasjon. Stiftelsen vil videre arbeide for å skaffe økonomiske bidrag til opparbeidelse og vedlikehold av samlinger som er av særlig interesse for publikum.

6. Samarbeidsformer, budsjettering og rapportering

Stiftelsen og universitetet har årlige møter for å holde hverandre gjensidig informert om sine planer for virksomheten, herunder drøfte forslag til virksomhetsplan før den fastsettes av universitetet. Også andre saker knyttet til samarbeidet kan tas opp på møtet.

Stiftelsens årlige budsjettvedtak sendes universitetet til orientering. Regnskapsoversikter for Stiftelsens virksomhet sendes hvert halvår til universitetet. Dersom Stiftelsen planlegger endring av aktiviteten som vil ha økonomiske virkninger for universitetet, må forslag fremmes som budsjettsak overfor universitetet.

7. Avtalens varighet

Avtalen gjøres gjeldende fra budsjettåret 2012 og varer inntil den blir sagt opp av en av partene. Den av partene som ønsker å si opp avtalen skal varsle den andre part om dette ett år i forveien. Forslag om reforhandling og endring av avtalen varsles på samme måte 6 måneder i forveien og tas opp på det årlige møtet omtalt i pkt 6.

Bergen/Milde mai 2012

Sigmund Grønmo
Rektor
Universitetet i Bergen

Henrik von Achen
Direktør
Universitetsmuseet i Bergen

Sverre Spildo
Styreleder
Stiftelsen Det norske arboret

Styremedlem
Stiftelsen Det norske arboret

Vedlegg:

Framfesteavtale for Botanisk hage, datert 1.12.1986

Leieavtale for administrasjonsbygg, datert 18.09.1985 med et supplement for garasjebygg

Protokoll knyttet til samarbeidsavtalen mellom UiB og Stiftelsen Det norske arboret, datert 4.5.2012

08.11.2010 SS/15.5.2012

Protokoll knyttet til samarbeidsavtalen mellom UiB og Stiftelsen det norske Arboretet

5.1 Alle ansatte på Milde som har UiB som arbeidsgiver disponeres av universitetsmuseet. Stiftelsen Det norske arboret har anledning til å knytte til seg en av de ansatte i fast vitenskapelig stilling i bistilling (20 %) som stiftelsens direktør. UiB har forpliktet seg til at stiftelsen innenfor stillingsrammen skal kunne disponere ressurser tilsvarende minst en fast vitenskapelig stilling samt 3,8 gartnerfaglige/forskningstekniker stillinger knyttet til arbeidet med de dendrologiske samlingene.

5.2 Selv om alle stillingene nå er inkorporert i UiB, er det i sin tid i utlysningene spesifisert hvilke gartnere som skal arbeide med de dendrologiske samlingene. Dermed er det også klart hvilke gartnere som utgangspunktet kan disponeres til dette arbeidet. Samtidig understrekes imidlertid betydningen av og behovet for en viss pragmatikk, slik at helheten lar seg drifte best mulig og med en best mulig utnyttelse av ressursene på stedet.

5.3 Stiftelsen lyser selv ut stillinger som lønnes og disponeres av Stiftelsen.

5.4 Universitetsmuseets informasjonskonsulent på Milde arbeider med formidling knyttet til de botaniske anleggene på Milde. Til formidling og publikumsrettede tiltak i de dendrologiske samlingene kan påregnes assistanse fra informasjonskonsulenten i inntil halv stilling.

6.1 Området vest for Mildevegen disponeres av Botanisk hage med Japanhagen. UiB, ved Universitetsmuseet i Bergen, har ansvar for drift og formidling av Botanisk hage med Japanhagen og for drift av driftsbygningene med veksthuset.

6.2 Universitetsmuseet har ansvar for den vitenskapelige forvaltning av de botaniske samlingene, også de som tilhører Arboretet, herunder anskaffelse og oppformering av planter, aksesjonsføring, kuratering og formidling av samlingene. På Arboretets område har Universitetsmuseet dessuten ansvar for vedlikehold av anlegg og samlinger av historiske hagevekster. Dette ansvaret er definert i en avtale for perioden 1.1.2010 – 31.12.2019 med Norsk genressursenter, inngått 18.1.2010.

6.3 Stiftelsen Det norske arboret har ansvar for drift av anlegg og tilrettelegging for publikum i området øst for Mildevegen, herunder formidling av spesielle anlegg og utstillinger med sin direktør som daglig leder. Det er til denne driften det skal kunne disponeres ressurser, indirekte finansiert av Stiftelsen, tilsvarende 3 gartnerstillinger og 0,8 forskningsteknikerstilling.

6.4 Stiftelsen eier administrasjonsbygningen, garasjen og Blondehuset. Stiftelsen står for drift av Blondehuset, mens de øvrige bygninger disponeres av Universitetsmuseet og driftes av dette via UiBs Eiendomsavdeling. Som drifter av Blondehuset har Stiftelsen ansvar for å administrere bygningen, dvs. ta seg av vedlikehold, eventuell utleie, økonomi/regnskap og av eventuelle sekretariatsfunksjoner knyttet til driften.

6.5 Maskinparken eies dels av UiB og dels av Stiftelsen (se egen oppstilling over eiendeler, vedlegg B), og de årlige avgifter og nedskrivninger belastes i samsvar med dette. Nyanskaffelser drøftes i forkant mellom UiB og Stiftelsen mht investering/avskrivning og avgifter/vognkort. Den daglige fordeling av bruken av utstyret ligger til UiBs daglige leder etter samråd med Stiftelsens direktør.

6.6 Samarbeid om oppgavene er ønskelig og nødvendig. Uoverensstemmelser om spørsmål knyttet til den daglige drift løses mellom daglig leder for UiBs virke på Milde (subsidiært styreren ved De naturhistoriske samlinger) og Stiftelsens direktør med utgangspunkt i samarbeidsavtalen. Etter hvert vil en forhåpentlig kunne utvikle en viss pragmatisk fleksibilitet.

6.2 For å sikre best mulig drift av hageanleggene på Milde vil Universitetsmuseet ved styreren for De naturhistoriske samlinger fra januar til mai kalle inn til et månedlig møte der hele virksomheten drøftes mht det faglige, mht driften av de ulike delene, og endelig mht formidlingen av hageanleggene. Så lenge direktøren ved Arboretet er fast tilsatt ved universitetsmuseet i 100% stilling, vil hun eller han delta i de faglige drøftelsene på disse møtene på linje med de øvrige vitenskapelige tilsatte, men vil når det gjelder tiltak som Stiftelsen ønsker å finansiere over sitt budsjett tale på vegne av denne.

6.2.1 Deltakere på slike møter er lederen for universitetsmuseets virksomhet på Milde, direktøren ved Arboretet, de vitenskapelig ansatte, en representant for gartnere knyttet til Arboretet og en representant for gartnere knyttet til Botanisk hage, Japanhagen og veksthuset, og Universitetsmuseets informasjonskonsulent. Sekretær er en av Universitetsmuseets administrativt tilsatte på Milde. Dette blir i alt 8 personer inkl. sekretæren. Møtene er nødvendige, regelmessige drøftingsmøter og erstatter ingen formelle eksisterende beslutningsnivåer. Det kommer i tillegg til det møtet som nevnes i samarbeidsavtaleutkastet av 08.11.2010, pkt. 6.

7.1 Straks samarbeidsavtalen mellom UiB og Stiftelsen Det norske Arboretet er undertegnet utgjør protokollen også partenes tolkning av avtalens punkter. Protokollen gjøres gjeldende inntil Universitetsmuseets nye organisasjonsstruktur måtte tre i kraft.

8.1 Med en protokoll, pkt. 5.1 til 6.2.1 ovenfor, som regulerer avtalens implementering, ser jeg ingen grunn til at ikke utkastet av 8. november 2010 kunne legges til grunn for en ny samarbeidsavtale mellom UiB og Stiftelsen. Protokollen måtte da nevnes i avtalens pkt. 1. Tidspunkt for avtalens iverksettelse som angitt i utkastets pkt. 7 må justeres til 1. juli 2012, subsidiært 1. januar 2013.

Vedlegg: Liste over kjøretøy på Milde som disponeres av UiB og Stiftelsen, jf. pkt. 5.7.

Henrik von Achen

direktør

Stiftelsen Det norske arboret
Arboretet på Milde

Universitetsdirektør Kari Tove Elvbakken
Universitetet i Bergen

Bergen 4.10.2011 SS

Ny samarbeidsavtale mellom Stiftelsen Det norske arboret og Universitetet i Bergen
Stiftelsen Det norske arboret har en samarbeidsavtale med Universitetet i Bergen. Gjeldende samarbeidsavtale ble inngått i 1997 og er ikke tilpasset dagens situasjon. Stiftelsen ønsker derfor å ta opp forhandlinger med universitetet om å erstatte avtalen med en ny.

Stiftelsen Det norske arboret ble etablert for 40 år siden og har i hele denne perioden hatt et tett og godt samarbeid med Universitetet i Bergen. Vi mener at et nært og velfungerende samarbeid mellom stiftelsen og universitetet er en forutsetning å sikre at arboret og hage virksomheten på Milde skal videreutvikles også i framtiden.

Arboretet og Botanisk hage på Milde har svært høye besøkstall og får positiv omtale i media. Det er, etter vårt syn, ikke tvil om at virksomheten på Milde oppfattes som et viktig bidrag til samfunnet og at universitetet har en vesentlig del av æren for dette.

I de første årene etter etableringen i 1971 var virksomheten relativt liten, men virksomheten på Milde har vokst og omfatter i dag bortimot 20 årsverk. Veksten har vært særlig stor i den delen som universitetet driver i egen regi.

Gjeldende samarbeidsavtale er fra 1997 og bør som nevnt innledningsvis revideres og fornyes. Vi vil i denne sammenheng bla trekke fram at universitetets økonomiavdeling har pekt på at gjeldende avtale inneholder formuleringer som beskriver deler av forholdet mellom partene i en terminologi som peker mot regulær omsetning. Disse formuleringene er ikke dekkende for de reelle forhold og bør endres slik at det ikke skapes et inntrykk av at samarbeidet ligger i et grenseområde med hensyn til mva bestemmelser. Det er også av andre årsaker ønskelig å fornye samarbeidsavtalen.

For å gi et bedre grunnlag for å vurdere behovet vil vi gi en oversikt over noen sentrale utviklingstrekk.

Perioden 1971-1996

Stiftelsen Det norske arboret ble etablert i 1971. I de første årene var stiftelsen, med det unntak at vitenskapelig personell var ansatt på universitetet, ansvarlig for all virksomhet på

Milde. Etter hvert som virksomheten vokste ble det behov for å skaffe en bredere finansiell basis for virksomheten.

På universitetssiden var den geografiske avstanden mellom den daværende Botaniske hage på Nygårdshøyden (å Musehagen) og virksomheten på Milde et problem. Hagen på Nygårdshøyden hadde på grunn av sin størrelse klare begrensinger. Etter en omfattende strategidebatt besluttet universitetet seg for å leie Arboretets område vest for Mildeveien og flytte Botanisk hage dit. Ved at Botanisk hage ble lokalisert på Milde ble det mulig å etablere felles tjenester mellom arboretvirksomheten og botanisk hage. Samlokaliseringen på Milde styrket virksomheten langs flere dimensjoner

- Stiftelsens administrasjonsbygning gav grunnlag for samlokalisering av personalet på Milde, både de som var ansatt av stiftelsen og de universitetsansatte
- Samlokaliseringen på Milde gav grunnlag for at universitetet kunne reise veksthus til bruk for all virksomhet på Milde.
- Det ble grunnlag for å etablere stillinger på universitetsbudsjettet knyttet til fellesoppgaver på Milde (veksthus, informasjon osv).
- Stiftelsen fikk økt sitt årlige inntektsbudsjett med inntekter fra framfesteavtalen om areal til Botanisk hage

Vedtaket om å konsentrere arboret og hagevirksomheten til Milde førte til en markert løft for den samlede virksomheten. Veksten var naturlig nok størst på hagesiden, men etableringen av felles tjenester for veksthus, informasjon og lignende gav også vekst til arboretsiden.

Virksomheten på Milde var organisert i en hagedel (urter) og en arborettdel (lignoser). De ansatte hadde ulike arbeidsgivere. Stiftelsen var arbeidsgiver for gartnerne og fagarbeiderne knyttet til arboretdriften, mens det vitenskapelige personalet, personale knyttet til fellesavdelinger og gartnere og fagarbeidere knyttet til hagedriften var ansatt ved universitetet. Det forhold at vitenskapelig personale knyttet til arborettdelen hadde en annen arbeidsgiver enn gartnerne knyttet til arborettdelen representerte ikke noe problem. Det viste seg imidlertid etter hvert at det ikke var like problemfritt at gartnerne i arborettdelen og hagedriften hadde ulike arbeidsgivere. Vi fikk en situasjon der det oppsto ulikheter i bestemmelser om arbeidstid, ferie og lønnsforhold mellom personell som hadde likeartede arbeidsoppgaver, men ulik arbeidsgiver. Selv om ulikhetene var små var dette en kilde til misnøye.

Oppbyggingen av Botanisk hage førte til at den virksomheten universitetet selv organiserer på Milde omfatter atskillig flere årsverk enn stiftelsens virksomhet.

Den daværende vitenskapelige leder på Milde klarte ikke å løse disse problemene på en tilfredsstillende måte og arbeidsmiljøet var ikke det beste. Det framkom et klart ønske om å samle arbeidsgiveransvaret på en hånd. Håpet var at en samling av arbeidsgiveransvaret også ville gjøre det lettere å etablere smidige arbeidsordninger der spisskompetanse kunne utvikles på tvers av den tradisjonelle arbeidsdeling mellom hagedelen (urter) og arborettdelen (lignoser).

Samarbeidsavtalen fra 1997

Samarbeidsavtalen fra 1997 etablerte en ny pengestrøm mellom stiftelsen og universitetet. Universitetet ble arbeidsgiver for alt personell, også det personell som tidligere hadde vært ansatt av stiftelsen. Stiftelsen brukte sine offentlige tilskudd (Universitetet,

Landbruksdepartementet, Bergen kommune og Hordaland fylkeskommune) samt leieinntekter (leie administrasjonsbygg og festeavgift Botanisk hage) til å refundere universitetet lønnsutgiftene for det personell universitetet overtok arbeidsgiveransvaret for (3 årsverk, seinere økt til 3,8 årsverk).

Ordnningen sikret at alt personell fikk samme arbeidsgiver. Det ble samtidig etablert en ordning der forslag til arbeidsoppgaver som skulle utføres innenfor rammen av ovennevnte 3,8 årsverk ble lagt fram for stiftelsens styre. Stiftelsen beholdt således innflytelse over prioritering av arbeidsoppgaver. Opplegget var basert på at direktørens forslag til disponering av de aktuelle årsverk var samkjørt med den samlede arbeidsplan på Milde.

Siden 1997 har vi fått to endringer i rammebetingelsene som kan ha betydning når en skal vurdere organiseringen av samarbeidet, ny stiftelseslov og nye bestemmelser om merverdiavgift.

Ny stiftelseslov trådte i kraft i juni 2001. Loven innførte bla bestemmelser for å sikre avstand mellom stiftere og den virksomhet stiftelsen begunstiger. Kunnskapsdepartementet har på denne bakgrunn innskjerpet reglene for samhandling mellom statsinstitusjoner og stiftelser der institusjonen deltar som stifter og/eller på styresiden i stiftelsen. Sterkt forenklet kan en si at staten er svært skeptisk til ordninger der statsinstitusjoner overfører midler til en stiftelse i form av tilskudd. Det oppfattes som om midlene da unndras statlig styring og regnskapskontroll. Staten er særlig skeptisk til ordninger der vedkommende statsinstitusjon er sentralt plassert i stiftelsens styringsorganer.

Merverdiloven ble, med virkning fra juli 2001 utvidet slik at den nå også omfatter merverdiavgift på tjenester.

Universitetets regnskapskontor har pekt på at den nåværende samarbeidsavtalen er formulert på en måte som gjør at pengeoverføringen fra stiftelsen til universitetet kan oppfattes som å ha karakter av å være omsetning. Denne tvilen tilsier at samarbeidsavtalen bør endres. Etter vårt skjønn har ikke samarbeidet karakter av omsetning, men vi ser at noen formuleringer i samarbeidsavtalen kan være uheldig. Vi viser bla til at ordningen med lønnsrefusjon fra stiftelsen til universitetet omtales som kjøp av tjenester. Dette er uheldig bruk av terminologi. Det bør ikke være noe problem å beskrive samarbeidet mellom stiftelsen og universitetet slik at det er helt klart at det ikke dreier seg om omsetning.

Det økonomiske grunnlaget for samarbeidsavtalen fra 1997

Det økonomiske grunnlaget for den nåværende avtalen er

- Tilskudd fra stifterne og Hordaland fylkeskommune
- Leieinnbetaling fra universitetet

For 2010 utgjorde dette følgende

Tilskudd og leie fra universitetet	kr. 1 110 000
Tilskudd fra Landbruks- og matdepartementet	kr. 300 000
Tilskudd fra Bergen kommune	kr. 383 100
Tilskudd fra Hordaland fylkeskommune	kr. 280 000

Stiftelsens egeninntekter fra andre kilder utgjør i overkant av kt. 160 000.

Samarbeidsavtalen fra 1997 legger opp til at stiftelsen basert på ovennevnte inntekter skal betale vederlag til universitetet for 3 årsverk. For disse årsverkene skal stiftelsen betale et vederlag som dekker lønn inkludert sosiale utgifter samt et tillegg til dekning av generelle kostnader. Antall stillinger er seinere noe utvidet og avtalen er nå basert på 3,8 årsverk.

Lønn og sosiale kostnader for de 3,8 stillingene stiftelsen finansierer i 2010 var estimert til kr. 1 600 000. De faktiske utgiftene ble noe mindre. I tillegg kommer et bidrag til dekning av generelle kostnader.

For å kunne gjøre opp regnskapet for 2009 og 2010 i balanse har stiftelsen vært avhengig av velvillighet fra universitetet når det gjelder dekning av generelle utgifter knyttet til de stillinger der stiftelsen refunderer lønnsutgiftene. Regnskapet for 2010 ble gjort opp med et dekningsbidraget for på kr. 120 000.

Ser vi på utsiktene framover finner vi at Landbruks- og matdepartementet (LMD) og Hordaland fylkeskommune budsjettene for 2011 og budsjettforslagene for 2012 foreslår å videreføre tilskuddene med samme kronebeløp som i 2010, mens Bergen kommune har lagt inn et mindre tillegg som lønns- og priskompensasjon. For å kunne opprettholde driften på dagens nivå er stiftelsen avhengig av en ny samarbeidsavtale med universitetet som kan gi en driftsmodell som reduserer utgiftene.

Stiftelsens forslag til prinsipper for en ny samarbeidsavtale

Stiftelsens fremste oppgave er å se til at området på Milde og de dendrologiske samlingene forvaltes på en best mulig måte. For å legge forholdene til rette har stiftelsen reist et administrasjonsbygg og et garasjebygg på området. I utkastet til ny samarbeidsavtale er det lagt opp til at arboretområdet med sine dendrologiske samlinger, den del av området som er avsatt til Botanisk hage, samt administrasjonsbygg og garasjebygg skal stilles til disposisjon for universitetet uten at det skal kreves leie. Denne del av virksomheten vil ikke avspeiles i stiftelsens budsjett og regnskap, men er en avgjørende forutsetning for virksomheten på Milde.

Utkastet til ny samarbeidsavtale mellom stiftelsen og universitetet er basert på at dagens system med pengeoverføringer fram og tilbake mellom universitetet og stiftelsen erstattes av en ordning der hver av partene dekker sine egne kostnader. Dette innebærer at universitetet overtar det budsjettmessige ansvaret for de 3,8 gartnerårsverkene stiftelsen har finansiert hittil. Universitetet skal på den annen side ikke betale leie eller yte direkte økonomisk tilskott til stiftelsen.

Stiftelsens regnskap vil være basert på tilskott fra Bergen kommune, Landbruks- og matdepartementet, Hordaland fylkeskommune, private bidrag og stiftelsens egeninntekter. Aktivitet som finansieres av disse midlene vil spores direkte i stiftelsens regnskap og årsmelding, mens universitetets bidrag vil framgå av universitetets eget regnskap.

Ved en slik ordning vil en forenkle det administrative arbeidet ved at pengeoverføringene mellom partene erstattes av et system der stiftelsen stiller sin infrastruktur til disposisjon for universitetet som er ansvarlig for å holde personell og stå for drift av bygninger. Det beløp universitetet tidligere overførte til stiftelsen til dekning av leieavtaler og driftstilskudd disponeres av universitetet til å lønne personell. Med et slikt opplegg vil det være helt klart at avtalen ikke baserer seg på transaksjoner som har karakter av omsetning. Etter vårt syn vil dette være en god løsning, i forhold til mva og stiftelseslov.

En slik omlegging vil bety at de inntekter og utgifter som regnskapsføres av stiftelsen vil bli redusert. Utgiftssiden vil imidlertid bli redusert noe mer enn inntektssiden. Stiftelsen vil således få mulighet til en mindre øking av virksomheten.

Det årlige bruttobudsjett reduseres med de nåværende inntekter fra universitetet. I regnskapet for 2008 var disse inntektene som følger:

Driftstilskudd	425 000
Administrasjonsbygg	360 000
Vaktmestertjeneste	20 000
Framfesteavgift Botanisk hage	<u>305 000</u>
SUM	1 110 000

Justert for prisutvikling vil dette svare til om lag 1 160 000 mill. kr. i 2010. Leieavtalene burde egentlig også omfattet garasjebygget og i den forbindelse vært justert til om lag 1 300 000 mill. kr.

På utgiftssiden vil lønnsutgifter til 3,8 gartnerårsverk med en samlet utgiftsramme på 1,6 mill. kr. falle bort. Etter den gjeldende samarbeidsavtalen skal stiftelsen i tilknytning til disse årsverkene yte et dekningsbidrag på 0,24 mill. kr. (15 % av lønn). Denne utgiften vil også falle bort.

Ny avtale med universitetet må sikre at stiftelsens direktør får nødvendig administrativ bistand i tilknytning i forbindelse med forberedelse av møter i stiftelsens organer (fagråd og styre). Det er også ønskelig at det inngås en avtale med universitetet om leveranse av økonomi- og personaltjenester, men et alternativ der disse tjenestene utføres av et regnskapskontor bør også vurderes. Denne del av avtalen kan ha karakter av omsetning og vi utelukker ikke at det skal svares mva for den administrative bistanden. Vi regner med at den økonomiske rammen for en avtale som inkluderer økonomi og personaltjenester vil utgjøre kr. 150 000- kr. 300 000. Med en slik avtale vil stiftelsens økonomi styrkes slik at budsjettene kan gjøres opp i balanse samtidig som stiftelsen får et minimum av økonomisk frihet for sin virksomhet.

Ved utforming av samarbeidsavtalen må det også legges vekt på et klarere skille mellom oppgaver som forventes løst av universitetet og oppgaver som må løses av stiftelsen. Stiftelsen må ha selvstendige oppgaver som er av interesse for andre bidragsytere. Dette er viktig ikke minst for å opprettholde bidragene fra Landbruks- og matdepartementet, Bergen kommune, Hordaland fylkeskommune og private sponsorer.

Forholdet til Bergen museum

Stiftelsens samarbeid med universitetet er organisert via Bergen museum. Bergen museum ivaretar arbeidsgiveransvaret for personalet knyttet til virksomheten på Milde og vil gjennom vårt forslag til ny samarbeidsavtale også få et budsjettmessig ansvar for personalet.

Bergen museum har vært opptatt av at en ny samarbeidsavtale mellom stiftelsen og universitetet ikke må føre til at museet kommer i en økonomisk klemme. Stiftelsen har

forståelse for dette og vil understreke at det må være en forutsetning at en ny samarbeidsavtale blir fullfinansiert slik at det ikke oppstår en situasjon der Bergen museum må redusere annen aktivitet for å oppfylle forpliktelser som avtales mellom stiftelsen og universitetet..

Samarbeidsformer, budsjettering og rapportering

Et klarere skille mellom stiftelsens virksomhet og universitetets virksomhet vil kreve at det etableres en ordning med informasjonsmøter. Vi foreslår at stiftelsen og universitetet har årlige møter for holde hverandre gjensidig informert om sine planer for virksomheten, herunder å drøfte forslag til virksomhetsplan før den fastsettes av universitetet. Også andre saker knyttet til samarbeidet kan tas opp på møtet. Møtene bør antakelig holdes mellom stiftelsens ledelse og ledelsen for Bergen museum.

Stiftelsens årlige budsjettvedtak sendes universitetet til orientering. Regnskapsoversikter for Stiftelsens virksomhet sendes hvert halvår til universitetet. Dersom Stiftelsen planlegger endring av aktiviteten som vil ha økonomiske virkninger for universitetet, må forslag fremmes som budsjettsak overfor universitetet.

Behov for synliggjøring av stiftelsens virksomhet

Det er en utfordring å synliggjøre stiftelsens virksomhet og å forklare forholdet mellom stiftelsen og universitetet på en enkel måte. Med den tyngde universitetets egenorganiserte virksomhet har fått på Milde er det en risiko for at de øvrige bidragsytere kan mene at universitetet bør kunne ta hele det økonomiske ansvaret for virksomheten. Det er derfor viktig for stiftelsen at universitetet gjør det klart at stiftelsens virksomhet er en forutsetning for universitetets virksomhet på Milde.

Synliggjøring av stiftelsens virksomhet er en viktig forutsetning for at stiftelsen fortsatt skal få økonomisk støtte fra de øvrige bidragsyterne. Dette krever at stiftelsen og universitetet samler seg om en felles presentasjon av ansvarsdelingen.

Fra stiftelsens side er det særlig viktig at stiftelsens betydning som ansvarlig for at arboretområdet med de dendrologiske samlingene framheves. Universitetet har ansvaret for den vitenskapelige virksomheten både i de dendrologiske samlingene og i urtesamlingen (botanisk hage). Stiftelsens økonomiske bidrag er særlig rettet mot tiltak for tilrettelegging av kunnskapsbasert friluftsliv, opplevelse og rekreasjon og mot vedlikehold av samlinger som er av særlig interesse for publikum.

Vi mener at universitetet i omtale av virksomheten på Milde bør framheve den betydning stiftelsen og ikke minst de dendrologiske samlingene som stiftelsen har ansvar for. Stiftelsen bidrar på sin side gjerne til å framheve at det er universitetet som står for den faglige virksomheten på Milde.

Oppsummering

Stiftelsen Det norske arboret ønsker å komme fram til en ny samarbeidsavtale med Universitetet i Bergen. Ny samarbeidsavtale bør i større grad baseres på at stiftelsen og universitetet dekker ulike oppgaver på Milde.

De bidragene som universitetet hittil har stilt til disposisjon for stiftelsen som driftstilskudd, leie av stiftelsens administrasjonsbygg og festeavgift for Botanisk hage skal i framtiden

disponeres av universitetet. Universitetet skal på sin side forplikte seg til å opprettholde 3,8 årsverk som hittil har vært finansiert av økonomiske bidrag fra stiftelsen.

Stiftelsen stiller administrasjonsbygget og garasjebygget vederlagsfritt til disposisjon for universitetet. Universitetet har så lenge avtalen gjelder ansvar for innvendig og utvendig vedlikehold av byggene.

Blondehuset eies av stiftelsen og skal fortsatt disponeres av stiftelsen.

Stiftelsens forslag til ny samarbeidsavtale vil gi en mindre øking av universitetets utgifter til virksomheten på Milde. Vi har estimert denne økingen til om lag 0,4 mill. kr. Stiftelsen vil få en tilsvarende reduksjon av utgiftene. Stiftelsen vil sette disse midlene inn på å gjøre området på Milde enda mer attraktivt for publikum.

Spørsmålet om en ny samarbeidsavtale har vært drøftet i stiftelsens styre over en lengre periode. Forslaget fikk full tilslutning på stiftelsens styremøte 6. april då. Jeg beklager art det har tatt unødvendig lang tid å få fram denne saken, men håper på en rask oppfølging fra universitetets side slik at vi kan få en ny avtale på plass i inneværende budsjettår.

Mvh

Sverre Spildo
Styreleder

Vedlegg: Forslag til samarbeidsavtale

UNIVERSITETET I BERGEN

VEDL. SAK NR.: 38 -3
SYKE-1 3/15-2012

Universitetsmuseet – Direktøren

Rektor Sigmund Grønmo
Universitetsdirektør Kari Tove Elvbakken
Harald Hårfagsresgt. 1

07.05. 2012

SAMARBEIDSAVTALE MELLOM UIB OG STIFTELSEN DET NORSKE ARBORETET

Vedlagt oversendes et notat av av 4. mai fra Universitetsmuseet som kommenterer forslaget av 8. november 2010 fra Sverre Spildo til fremtidig samarbeidsavtale mellom UiB og Stiftelsen det norske arboret.

Museets direktør har begrensede erfaringer når det gjelder forhold knyttet til drift og forvaltning av de botaniske anleggene på Milde og har derfor konsultert ulike aktører. Imidlertid må jeg i siste instans foreslå det som jeg vurderer som et rimelig og fornuftig grunnlag for best mulig drift på Milde. Den samarbeidsavtalen som skal inngås gjelder fremtidig drift på Milde. Historien er i å måte viktig, men den må ikke låse oss fast i konflikter som i dag og fremover ikke er nødvendige å bringe med seg.

Det vil alltid være en utfordring at det finnes to styringsregimer på stedet, og at begge har en legitim rett til styringsmulighet og handlingsrom. Med Stiftelsen deler vi den grunnleggende intensjon med hele området. Det er entydig positivt. Så er det er selvsagt UiBs ledelse som i siste instans må vurdere og eventuelt akseptere den endelige balansen mht de respektive partenes ytelser målt opp mot formålet med avtalen og hele virksomheten på Milde. I den forbindelse må en ha tallene for 2011 på bordet.

Uansett må målet vært et uanstrengt pragmatisk forhold mellom stiftelsens og universitetets ressurser, slik at de disponeres mest mulig harmonisk, kostnadseffektivt og hensiktsmessig - ideelt i retning av et "sømløst" forhold mellom de to regimene.

Jeg foreslår at Sverre Spildos forslag til samarbeidsavtale legges til grunn, men at det ledsages av en protokoll som spesifiserer forståelsen av avtalens punkter. Det har vært og er betydelig frustrasjon og konflikt på Milde, ikke minst nettopp med utgangspunkt i uklarheter knyttet til interferensene mellom de to systemene. Hensikten er nå å oppnå størst mulig klarhet, slik at forvaltningen av anleggene på Milde skjer med et minimum av konflikt og kryssende tolkninger.

Prof. Dr. Henrik v. Achen,

Postboks 7800, N-5020 Bergen, NORGE

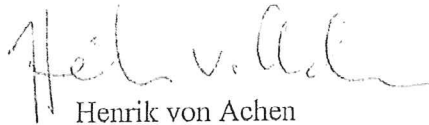
telph: +47 55 58 31 20 fax: +47 55 58 96 56 e-mail: henrik.achen@bm.uib.no

Vedlagte notat av 4. mai 2012 med forslag til protokoll er resultatet av drøftelser internt i museet og mellom museet og Stiftelsen. Det er i alt vesentlig enighet mellom museum og stiftelse om innholdet.

Universitetsmuseet er naturlig nok opptatt av de innvirkninger samarbeidsavtalen vil få for vår økonomi. Det er imidlertid en problemstilling som må drøftes internt mellom UiB og museet, ikke noe som skal figurere i avtalen mellom UiB og Stiftelsen eller protokollen. Museets frie driftsmidler ligger i år på omtrent 3% av budsjettet, og mitt anliggende er i så måte at vi ikke får ytterligere økonomiske forpliktelser uten tilsvarende økning av budsjetttrammen. Dessuten at vi ikke får forpliktelser av permanent art basert på tilskudd eller annen finansiering som senere kan falle bort.

Avslutningsvis vil jeg gjerne understreke at Universitetsmuseet og Stiftelsen deler den grunnleggende oppfattelsen av hensikten med virksomheten på Milde. Vi ønsker å få til et mest mulig harmonisk og pragmatisk samarbeid for å kunne nå våre mål.

Med vennlig hilsen

A handwritten signature in black ink, appearing to read 'Henrik von Achen', written in a cursive style.

Henrik von Achen

direktør

REGISTRERT I STIFTELSESREGISTERET	
SAK NR. 10/01907	DEL NR. 3
18 MAI 2010	
ORG NR. 97/350008	mmg

12.04.10 - HHB
(Justert etter styremøtet
22.10.09 og innspill fra stifterne)

Reviderte vedtekter for Stiftelsen Det norske arboret, Milde

§ 1

"Stiftelsen Det norske arboret, Milde" er opprettet den 30. mars 1971. Stifterne er:

Landbruks- og matdepartementet
Universitetet i Bergen
Bergen kommune
Fana kommune
Direktør Fritz Rieber.

Stiftelsens grunnkapital utgjør kr 100.000,-, hvorav fire av stifterne hver skyter inn kr. 25.000.-. Fana kommunes andel dekkes gjennom overdragelse av Arboretarealet.

Driften av "Det norske arboret" er basert på driftstilskudd fra stifterne og andre interesserte i form av penger, stillinger eller på annen måte.

§ 2

Stiftelsen har til formål:

- Arboretet skal yte praktisk bidrag til øket utbytte av trevekst på grunnlag av den mest fullstendige representasjon av arter og varianter av trær og busker som egner seg til norske forhold.
- Arboretet skal yte bidrag til forskning og undervisning innen sitt virkefelt, og inngår som et ledd i en internasjonal dendrologisk forskningskjede.
- Arboretet skal virke som en integrerende faktor som bl.a. skal bringe botanikk, hagebruk, skogbruk og arvelære nærmere sammen.
- Arboretet skal gjennom sin utforming yte bidrag til folkeopplysning, naturforståelse og friluftsliv.

REGISTER STIFTELSESREGIST	
SAK NR 10/01907	3
18 MAI 2008	
ORG NR 771350008	2004

§ 3

Stiftelsen ledes av et styre på inntil 6 medlemmer og like mange personlige varamedlemmer.

Landbruks- og matdepartementet, Universitetet i Bergen, Bergen kommune og Stiftelsens fagråd (jfr. § 4) oppnevner hver ett styremedlem for 4 år om gangen, med personlige varamedlemmer. Bjarne Rieber er, så lenge han ønsker det, fast medlem av styret. Bjarne Rieber oppnevner selv sitt varamedlem. Styret velger selv sin leder og nestleder.

Styret er beslutningsdyktig når 3 av styrets medlemmer har deltatt i avgjørelsen. Avgjørelsen treffes ved alminnelig flertall, når intet annet er sagt. I tilfelle av stemmelikhet har lederen dobbeltstemme.

Stiftelsen forpliktes ved 2 medlemmers underskrift.

Styret kan gi spesial-prokura.

§ 4

Stiftelsen skal ha et rådgivende organ (fagråd) på 6 til 8 medlemmer oppnevnt av styret etter kontakt med aktuelle samarbeidsparter.

Fagrådet skal gi råd til Arboretets ledelse og har et særlig ansvar for å gi råd i spørsmål som er knyttet til Arboretets funksjon som friluft-, opplevelses- og rekreasjonsområde og sikre at balansen mellom Arboretets faglige målsetning og interessene knyttet til den publikumsrettede virksomheten opprettholdes.

Fagrådet skal ha møter minst en gang i året og bidra i en løpende dialog med Arboretets samarbeidsparter.

Fagrådet velger selv sin leder.

Funksjonstiden er 4 år. Medlemmer kan gjenoppnevnes.

§ 5

Den vitenskapelige ledelse, herunder tilsetning av vitenskapelig personale, skjer ved Universitetet i Bergen etter vanlige retningslinjer og etter at det er innhentet uttalelse fra Stiftelsens styre.

REGISTRERT I	
STIFTELSEREGISTERET	
SAK NR 10/01907	BEK NR 3
18 MAI 2010	
ORG NR 971350008	mm6

§ 6

Den daglige ledelsen av stiftelsens virksomhet forestås av Arboretets direktør. Direktøren skal være ansatt i vitenskapelig mellom- eller toppstilling ved Universitetet i Bergen. Innehaveren av det professorat som er en videreføring av det gaveprofessorat Tordis og Fritz Rieber skjenket Universitetet i Bergen, kan tilpliktes å fungere som direktør.

Direktøren skal møte som observatør i Arboretets organer (jfr. §§ 3 og 4).

§ 7

Styret og arboretets ledelse skal holde nær kontakt med støtteforeningen Arboretets Venner.

§ 8

Styret er ansvarlig for at det føres regnskap for stiftelsen.

Styret skal før 1. juni legge fram årsregnskap i revidert stand og årsberetning for foregående år. Årsberetning og regnskap oversendes stifterne.

Revisjon av stiftelsens regnskap utføres av statsautorisert revisor som oppnevnes av styret. Den oppnevnte revisor fungerer inntil ny revisor blir oppnevnt.

§ 9

Endring av stiftelsens vedtekter kan besluttes av et samlet styre. Gyldig beslutning om vedtektsendring krever foruten enstemmighet i styret, også godkjenning fra samtlige stiftere.

§ 10

Skal stiftelsen besluttes oppløst, fremsettes forslag herom i styremøte i en oppnevnesperiode, jfr § 3, 2. ledd, og forslaget må meddeles stifterne, jfr. § 1, før ny oppnevning av styremedlemmer og varamenn finner sted. Etter at det nye styret er oppnevnt treffer dette beslutning om hvorvidt forslaget skal godkjennes eller ikke. Så vel fremsettelse av sådant forslag, som senere godkjenning av samme, skal behandles i samlet styre og krever enstemmighet.